

Thị u tá Nguy n Thanh Thu m t điều kh c gia tài ba c a QLVNCH

Tác Giả: Xuân H ng

Thứ Tư, 28 Tháng 4 Năm 2010 06:26

L i gi i thi u: Trong n v VN thăm quê h ng n phóng viên Xuân H ng c a ch ng trình Newland TV đã có c h i g p và nói chuy n v i điều kh c gia Nguy n Thanh Thu i i gia c a ông...

.Điều kh c gia Nguy n Thanh Thu là tác gi b c t ng đ ng Th ng Ti c i Nghĩa Trang Quân Đ i Biên Hòa. Ông v a là m t sĩ quan trong QLVNCH v i c p b c Thị u tá. Liên t c trong hai ngày g p g , trò chuy n, P.V. Xuân H ng đã đ c điều kh c gia Nguy n Thanh Thu t t i nh u đ u khá thú v trong s nghi p ngh thu t và 8 năm trong lao tù Viêt c ng c a m t chi n sĩ QLVNCH. V i gi ng vẫn gi n đ mi n Nam, n phóng viên Xuân H ng đã k i cu c g p g b t ng , k thú. Newland T.V. xin hân h nh gi i thi u đ n b n đ c b n ph ng thiên phóng s đ c b i t này.

M , Xuân H ng đã nhìn th y hình nh Nghĩa Trang Quân Đ i Biên Hòa qua sách báo, qua các băng Video và DVD. Nghĩa Trang Quân Đ i Biên Hòa là n i an nghỉ cu i cùng c a h n 18 ngàn chi n sĩ QLVNCH, đã hy sinh vì chính nghĩa qu c gia trong cu c chi n Qu c-C ng.

Tr c c ng vào nghĩa trang có m t b c t ng đ ng ng i lính ng i trên t ng đá, ôm súng th ng, nh đ n nh ng ng i b n đã n m xu ng. Đó là, b c t ng Th ng Ti c do điều kh c gia Nguy n Thanh Thu th c hi n.

B c t ng đ ng có chi u cao 9 th c, sau ngày 30/4/75 đã b b o quy n Vi t c ng gian ác gi t s p, phá h y.

Xuân H ng trong d p v thăm quê h ng, may m n đã g p đ c điều kh c gia Nguy n Thanh Thu. V i hai n g p g và nh u ti ng đ ng h trò chuy n, điều kh c gia Thu k cho Xuân H ng nghe nh u đ u vui, bu n, thú v đã x y ra trong đ i ông chung quanh s nghi p điều kh c và nh ng thág năm tù t i.

Điều kh c gia Nguy n Thanh Thu cho bi t trong nh u tác ph m. Ông c m th y danh d nh t

Thị u tá Nguy n Thanh Thu m t điều kh c gia tài ba c a QLVNCH

Tác Giả: Xuân H ng

Thứ Tư: 28 Tháng 4 Năm 2010 06:26

---

trong s nghi p c a mình là tác ph m “Ngày V ”. Tác ph m này, di n t hình nh ng i chi n binh tr v t chi n tr ng đ c ng i h u ph ng choàng vòng hoa chi n th ng. Tác ph m “Ngày V ” c a Nguy n Thanh Thu đã đ c gi i nh t trong Ngày qu c khánh 26 tháng 10 năm 1963 v Văn H c Ngh Thu t d i th i Đ Nh t C ng Hòa c a TT. Ngô đình Di m. Và tác ph m th hai là Th ng Ti c, th i đ nh VNCH c a TT. Nguy n Văn Thi u.

L ch s b c t ng đ ng Th ng Ti c t i Nghĩa Trang Quân Đ i Biên Hòa

B c t ng đ ng mang tên Th ng Ti c t i nghĩa trang Quân Đ i Biên Hòa đ c điều kh c gia Nguy n Thanh Thu hoàn thành vào năm 1966. Đây là th i đ i m chi n tranh gi a VNCH và C ng S n B c Vi t đang di n ra t i m c đ ác li t.

Vào th i đó, Nghĩa Trang Quân Đ i t a l c H nh Thông Tây, Gò V p. Tình hình trong n c lúc b y gi r t l n x n. Dân chúng b tách đ ng bi u tình liên miên. Còn các đ ng phái thì đua nhau tranh giành nh h ng đ i v i H i Đ ng Quân Nhân Cách M ng.

Lúc b y gi , T ng th ng Nguy n Văn Thi u còn đang là Ch T ch y Ban Lãnh Đ o Qu c Gia. T ng th ng Thi u là ng i đã nghĩ ra vi c xây đ ng Nghĩa Trang Quân Đ i n m c nh xa l Biên Hòa.

ĐKG. Thu tâm s r ng, ông không bi t t i sao lúc đó T ng th ng Thi u l i bi t đ n ông đ m i ông vào bàn v d án xây Nghĩa Trang Quân Đ i t i Biên Hòa. Nh ng sau này TT. thi u cho bi t đã bi t tài điều kh c c a ông qua tác ph m Ngày V , khi TT. Thi u còn là đ i tá S đoàn tr ng S đoàn 5 b binh.

Khi g p m t TT. Thi u, ông Thi u đã nói v i ĐKG. Thu, là ông mu n tr c c ng vào nghĩa trang ph i có m t b c t ng to l n đ y ý nghĩa đ t ó. M c đích b c t ng đ nh c nh , giáo d c ng i dân v s hy sinh cao quý c a các chi n sĩ VNCH.

ĐKG. Thu k ti p là sau năm l n, b y l t g p TT. Thi u bàn b c, ông h a s trình d án lên TT. Thi u sau m t tu n l nghiên c u. Khi v nhà ông m t ăn, m t ng , lo ng ngày đêm. Đ u óc ông lúc nào cũng suy nghĩ đ n nh ng đ tài có ý nghĩa nh ý c a TT. Nguy n Văn Thi u.

Thi u tá Nguy n Thanh Thu m t điều kh c gia tài ba c a QLVNCH

Tác Giả: Xuân H ng

Thứ Tư:, 28 Tháng 4 Năm 2010 06:26

Ông nh đ n l i TT. Thi u nói: “Nh ng chi n sĩ VNCH, đã vì lý t ng t do hy sinh đ i mình thì nh ng ng i h u ph ng nh “chúng ta” ph i làm m t cái gì đ nh đ n s hy sinh cao c đó cho x ng đáng”. Nh ng l i chân tình này đã làm điều kh c gia Thu trăn tr không nguôi nên trong th i gian ch đ i g p l i TT. Thi u, ngày nào ông cũng đ n Nghĩa Trang Quân Đ i t i H nh Thông Tây đ suy ng m đ tài.

Trong b y ngày h a s g p l i TT. Thi u thì h t sáu ngày, ĐKG. Thu đ n Nghĩa Trang Quân Đ i H nh Thông Tây đ phát h a nh ng c m xúc chân th t trong lòng t i ch . Ông đã ch ng ki n c nh, ngày ngày máy bay tr c thăng đ a quan tài nh ng ng i đã hy sinh vì t qu c v n i an nghĩ cu i cùng v i s c m xúc vô biên, nh ng v n ch a đ t khoát đ c m t ch đ rõ ràng.

Vào m t bu i tr a c a ngày th sáu trên đ ng v t Nghĩa Trang H nh Thông Tây, gi a tr i n ng chang chang, Đ KG.Thu ghé vào m t ti m n c bên đ ng đ gi i khát. Khi b c vào quán, ông th y m t quân nhân Nh y Dù đang ng i u ng bia và trên bàn đã có 5,3 chai không. Đ c bi t trên bàn có hai cái ly. Ng i bàn đ i di n v i ng i quân nhân kia, ông l y làm ng c nhiên khi nhìn th y ng i lính Nh y Dù v a u ng bia v a l m b m nói chuy n v i cái ly không. Hình nh này cho th y anh ta v a u ng v a nói chuy n và v a cúng m t ng i đã ch t. Khi nói chuy n v i cái ly xong, ng i lính u ng h t ly bia c a mình. Sau đó, anh ta “x t” bia c a cái ly cúng còn nguyên vào ly mình, r i l i kêu thêm m t chai bia m i rót đ y vào ly kia. Th y v y, ông b c qua làm quen v i ng i lính Nh y Dù và đ ngh cho ông ng i chung bàn. Ng i quân nhân m t qu c t v không b ng lòng vì b phá cu c đ i m c a anh và ng i đã ch t. Thái đ này làm ông lúng túng. Đ t nhiên, ng i lính kia móc ra cái bóp đ ng gi y t c a anh ta ra và đ a cho ông nh trình gi y cho Quân C nh. Ông nghĩ r ng mình đâu ph i là Quân C nh mà xét gi y ai. Tuy nhiên ông cũng c m l y bóp và tr v ch ng i. Vì tò mò, ông m bóp ra coi. Trong bóp, ông nhìn th y nh ng t m hình tr ng đen ch p c nh các anh em đ ng đ i n i chi n tr ng. Mu n làm quen v i ng i lính Nh y Dù, nên ông c nh đ a ch và KBC c a anh ta tr c khi c m bóp tr l i cho ch nó. Sau đó, ông ra v đ chu n b ngày hôm sau lên g p TT. Thi u .

T i hôm đó, điều kh c gia Thu v li n 7 b n m u. Khi ng i v nh v y đ u óc ông c nh đ n hình nh ng i u ng bia m t mình v i g ng m t bu n b c a ng i lính Nh y Dù, mà qua căn c c ông bi t tên là Võ Văn Hai.

B y b n m u c a Nguy n Thanh Thu phát h a là c nh ng i lính đang chi n đ u ngoài chi n tr ng, c nh m a bão ngoài m t tr n. Ph n nh l i c nh êm m c a nh ng ng i t i h u ph ng. Khi ng i v đ u óc ông c liên t ng đ n vóc dáng bu n th m c a Võ Văn Hai và ông ng i v cho t i 6 gi sáng.

Thi u tá Nguy n Thanh Thu m t điều kh c gia tài ba c a QLVNCH

Tác Giả: Xuân H ng

Thứ Tư, 28 Tháng 4 Năm 2010 06:26

Đ n 8 gi sáng thì có ng i đ n r c ông vào g p TT. Thi u t i Dinh Gia Long. Đ n n i, đ i tá Võ văn C m là Chánh Văn Phòng c a TT. Thi u cho bi t TT đang t p chuy n m t v t ng nào đó nên b o ông đ i m t chút. Trong lúc đ i, ông ra phía ngoài đi lang thang trên hành lang c a dinh và v a đi v a nghĩ trong đ u là t i sao mình không v Võ văn Hai cho rõ ràng. Nghĩ v y ông ng i xu ng m t chi c gh c n màu đ t ng đ n hình nh Võ văn Hai ng i bu n r u, đ t trong quán n c. Ông tr vào phòng Đ i tá C m đ nh xin m t t gi y đ phát h a nh ng ý t ng đã nghĩ ra. Nh ng khi tr vào trong, ông ng i ngừng không dám lên t ng. Ông nhìn phía sau l ng Đ i tá C m th y trong gi rác có m t bao thu c lá khô. Ông l m bao thu c lá và tr ra ngoài. Điều kh c gia Thu đã dùng m t trong c a bao thu c lá phát h a b c b n th o và c m th y hài lòng v b c hình đã v ra.

Khi đ c Đ i tá C m m i vào g p TT. Thi u, ông đã trình bày gi i thích v 7 b n đã v t tr c cho TT. Thi u nghe. Xem xong TT. Thi u h i: “Anh Thu à! B y b n, b n nào tôi cũng thích nh ng anh là cha đ c a nó, anh nên cho tôi bi t t m nào hay nh t.” Điều kh c gia Thu r t r e nói v i TT Thi u : “Th a TT, m i đây thôi trong kho ng 15 phút trong khi ch g p TT tôi m i nghĩ ra m t đ tài đ c phát h a trên m t bao thu c lá. Nh ng, tôi không dám vô l trình lên TT. Tuy nhiên, v i phát h a này tôi th y nó hay quá. T ng th ng h i, thì tôi mu n ch n b n này, nh ng tôi không dám trình lên T ng Th ng .”

TT. Thi u b o ĐKG. Thu đ a cho ông coi b n h a trên bao thu c lá. Ông Thu đã gi i thích cho TT. Thi u nghe v tr ng h p Võ Văn Hai mà ông đã g p trong quán n c. Ông Thu cho bi t, lúc đó ông cũng ch a đ t khéo đ t tên cho các b n phát h a đã trình cho TT. Thi u xem dù r ng đã nghĩ trong đ u các tên nh 1) Tình đ ng đ i, 2) Khóc b n , 3) Nh nhung, 4) Th ng ti c, 5) Ti c th ng .

Cu i cùng điều kh c gia Nguy n thanh Thu và TT Thi u đ ng ý tên Th ng Ti c. Đ c s đ ng ý c a TT. Thi u, ông ra ngoài văn phòng c a Đ i tá C m phóng l n b c h a Th ng Ti c b ng hình màu. Ông đã nh Đ i tá C m ng i trên m t chi c gh đ u đ l y dáng ng i t ng t ng trên t ng đá. Sau khi hoàn t t, T ng th ng Thi u c m b c h a t m t c khen. ĐKG. Thu đã đ ngh TT. Thi u ký tên vào b c h a đó, mà ông đã nói v i TT. Thi u là “Cho ngàn năm muôn thu”. TT Thi u đ ng ý và đã vi t “TT. Nguy n văn Thi u ngày 14 /8/1966”

Sau khi đ c TT. Thi u ch p thu n đ án làm b c t ng Th ng Ti c, điều kh c gia N.T.T ph i làm ngày, làm đêm đ k p khánh thành Nghĩa Trang Quân Đ i Biên Hòa vào ngày Qu c khánh 1/11/1966 đúng nh đ đ nh.

M t chi n sĩ QLVNCH can tr ng trong ng c tù c ng s n

Điều kh c gia Thu tâm s , khi còn trong tù lúc b nh t “cô – nét” ông nh đ n t ng Th ng Ti c và đã vái th m t t c vong linh chi n sĩ VNCH trong ba ngày, hãy cho ông bi t ông có thoát kh i đ đ nh x b n c a VC hay không. Thì vào m t bu i tr a, ông ch p ch n th y có ng i báo m ng cho bi t ông không sao c , nh ng th i gian tù i còn lâu m.

Ng i điều kh c gia tài ba k ti p. Tr c đó, m t ng i b n đã đ n dò ông ph i coi ch ng và c n th n trong lúc tù VC vì ông quá n i ti ng v nh ng tác ph m điều kh c nên ch c ch n VC s không đ ông yên. Lúc đó, ông không quan tâm cho m, nh ng vào m t bu i tr a trong lúc các tù nhân đang nghĩ ng i, thì ông đ c m t cán b qu n giáo m i ra ngoài báo cho bi t ông ch a khai báo thành th t, còn đ u di m nhi u đ i. Thi u tá Thu h i đ u di m nh ng đ i u gì? Đ tr i, tên cán b y ra m t danh sách tên tu i các tù nhân, mà theo ông là do các ng i làm “ăng ten” trong tr i báo cáo. Ông cho bi t nh ng ng i ch u làm ‘ăng ten’ cho VC s đ c lãnh tiêu chu n g o 11 ký m t tháng, thay vì 9 ký nh m i ng i. Ông còn nói thêm, nh ng k làm “ăng ten” không ph i vì h thù ghét ai, mà ch vì “mi ng ăn” mà thôi.

C m b ng danh sách trên tay, tên cán b nói r ng thi u tá Thu là tác gi b c t ng Th ng Ti c t i Nghĩa Trang Quân Đ i Biên Hòa, nh ng t i sao i không khai báo. Và ph i cho anh ta bi t, lý do t i sao ông i làm ra b c t ng này. Điều kh c gia Thu tr i vì ông là m t quân nhân trong QLVNCH, ông làm b c t ng Th ng Ti c là đ cùng ng i dân mi n Nam t lòng th ng ti c s hy sinh c a các chi n sĩ chi n đ u cho t do. Tên cán b i h i, t i sao i làm b c t ng Ngày V . Ông gi i thích cho tên cán b nghe r ng, đ i lính hành quân nay ch này, mai ch kia, vài ba tháng m i đ c phép v thăm v con m t n. Ông làm t ng Ngày V đ nói lên s vui m ng khi v ch ng g p i nhau, thì đâu có gì g i là không t.

Tên cán b qu n giáo đ c p đ n b c t ng An Đ ng V ng và thành C Loa là bi u t ng c a ngành Công binh QLVNCH v i nh ng l p lu n ngâ ngô. Tên cán b nói v i Nguy n thanh Thu, An Đ ng V ng là ng i l p qu c, còn bác H là ng i gi n c. V y t i sao ông không ghép hình bác H vào. Ông tr i tên cán b r ng, lúc làm t ng An Đ ng V ng ông đâu bi t bác H là ai, là ng i nào, nên không th ghép vào đ c. Nghe nói v y, tên cán b xám m t i, h n ta ra l nh cho ông đ ng đó không đ c đi đâu h t. Tên này ch y v văn phòng g i thêm 6 tên cán b n a, súng ng đ y đ , ch y đ n ch Nguy n thanh Thu đ ng. Trong 6 ng i này có m t tên là chính tr viên đã g n h i: “Khi n y anh đã nói gì v i anh Sáu”. NTT tr i: “Tôi không có nói gì h t”. Tên chính tr viên nói ti p: “Anh Sáu cho tôi bi t anh nói là dân Sài Gòn, ng i mi n Nam không ai bi t bác H . Vì không bi t nên anh không th làm t ng bác kèm v i An Đ ng V ng, có đúng không?”. Điều kh c gia Thu tr i “Đúng v y”. Nghe tr i nh th , tên cán b chính tr viên nói cho ông 5 phút đ nh trí, đ nói i. Đ ng th i tên này còn h i g n:

“Anh b o r ng anh không bi t bác H ph i không?. Thị u tá Thu th ng th n tr i: “Tôi không bi t m t, bi t tên ông này”. Tên cán b nói: “N u anh không bi t, tôi cho anh bi t”. Sau đó, chúng lôi điều kh c gia Thu v v n phòng đánh đ p tàn nh n liên t c trong ba ngày, ba đêm. Tuy b đánh đ p dã man, nh ng thị u tá Thu ch u đ ng và im l ng không lên ti ng gì h t. Th y v y m t tên cán b nói:

“Bây gi m y nói v hai ch T Do cho chúng tao nghe coi”. Thị u tá Thu b y gi m i lên ti ng: “N u tôi không nói thì cán b nói tôi khinh, nh ng khi tôi nói thì cán b không tin. Bây gi , tôi nói v T Do cho cán b nghe. Ng i mi n Nam có t do là h đ c đi đ ng d dàng, ăn nói tho i mái không có b khó đ gì h t. Còn nh ng ng i CS các anh cũng có t do, nh ng ch có nh ng ch vi t trên các c ng ra vào đ c s n son thi p vàng, ch có trên vách t ng t i các v n phòng làm vi c, ch ng i dân thì không có”. Nghe nói v y, b n VC i ra tay đánh đ p NTT m t tr n t i b i, đ máu mũi. Sau đó, chúng đem nh t ông vào “cô – nét”. Ông cho bi t, sau nhi u tháng trong “cô nét” ông ch còn x ng và da, đ ng lên mu n không n i.

M t tình c m khó quên

M t ngày n , vào kho ng 4 gi sáng c a “cô – net” đ c m ra và m t h ng súng AK ch a ngay vào thị u tá Nguy n thanh Thu, r i m t gi ng ra l nh cho ông b c ra. Ngoài tr i t i đen, l m sáng, ông đ ng không v ng khi b c ra c a “cô- net” nên b h t chân té q y. Tên cán b ra l nh cho điều kh c gia Thu đ ng đ y và gi tay ra đ cho chúng móc còng vào. Sau đó, ông đ c b n tên cán b kè đi v phía c ng tr i đ vào khu r ng chu i k bên. Đang đi b ng nhiên có m t chi c xe Jeep ch y t i đèn pha sáng choang làm chói m t m i ng i. Chi c xe Jeep ng ng l i t t đèn, có ti ng nói chuy n trao đ i gi a hai bên ch ng 5 phút. Sau đó, toán d n cán b quay l i b t m t ông và ti p t c kéo l t đi vào r ng chu i. Đ n n i, tên cán b kéo thị u tá Thu nh t vào m t nhà c u c a khu gia binh c a VNCH b hoang t lâu. Quá mỗi m t nên ông đã ng thi p lúc nào không hay. Gió theo khe h th i làm ông t nh đ y, qua khe h ông th y tr i đã sáng và bi t mình ch a ch t. Thị u tá Thu c i nói r ng, b nh t t trong c u tiêu nh ng ông c m sung s ng, tho i mái h n là lúc b nh t t “cô – net” nhi u.

K t i đây, điều kh c gia NTT c i và cho bi t t đó không ng l i x y ra “Nh ng tình c m khó quên”. Ông k ti p là vào bu i tr a hôm đó, m t cô gái ng i B c tay c m chén c m, b t mu i và đôi đũa tre đ n m c a c u tiêu đ a c m cho ông ăn, nh ng cô ta m không đ c vì bên trong ông đã móc c a l i. Bên trong, ông h i v ng ra “Cô là B c k ph i không, nh ng B c k nào? B c k 54 hay B c k gi i phóng”. Cô gái tr kho ng 22, 23 tu i tr i: “Này nhé, tôi là ch nuôi c a ông. Dem c m cho ông ăn mà ông h i tôi nh th ”. Nói xong cô ta c m chén c m b ra v . Kho ng 3, 4 phút sau, m t tên cán b đ n ra l nh cho ông ph i m c a ra và m ng: “Lúc nào cũng láo khoét. Tha ch t cho r i mà còn láo khoét”. Nói xong tên cán b b đi. Vào

Thi u tá Nguy n Thanh Thu m t điều kh c gia tài ba c a QLVNCH

Tác Giả: Xuân H ng

Thứ Tư: 28 Tháng 4 Năm 2010 06:26

---

bu i chi u cô gái tr i, thi u tá Thu nh th m trong b ng là không gi n n a, vì gi n s đối. Khi cô gái m c a b ph n c m vào, ông phân tr n v i cô là ông ch gi n m t chút mà cũng đi méc.

Qua ngày k , m t tên cán b và hai ng i tù đ n ch nh t thi u tá Thu, dùng đ ngh khoét m t cái l vuông nh trên c a c u tiêu. Xong đầu đó, tên cán b nói: “T nay không m c a n a. M i l n t i gi c m, anh dùng mi ng g đ a cái chén cũ ra và s nh n đ c chén c m m i đ a vào qua cái l này”. 11 gi tr a hôm đó “ch nuôi” c a điều kh c gia Thu đem c m và mu i đ n cho ông. Theo nh l i đ n, thì thi u tá Thu khi nh n chén c m m i ông ph i tr cái chén không l i, nh ng ông không làm đ u này. Cô gái lên ti ng h i, nh ng ông không tr l i. C nh v y hai ba ngày liên ti p, ông gi l i t t c 7 cái chén. M t hôm cô gái phàn nàn: “Ông gi h t chén thì tôi đâu còn chén đ đ ng c m cho ông”. Nghe v y, thi u tá Thu cu i nói: “N u cô mu n tôi tr l i m y cái chén thì ph i có đ u ki n”. Cô gái h i: “Đ u ki n gì?” Ông đáp: “Cô đ bàn tay c a cô lên t m ván đ a c m cho tôi r i đ a vào cho tôi th y”. Sau vài giây t n ng n, cô gái làm theo đ u ki n c a điều kh c gia Thu. Ông đã tinh ngh ch dùng đôi đũa tre đ ng vào bàn tay c a cô gái r i sau đó đ a tr 7 cái chén cho cô gái. Cô gái ng c nhiên h i: “Ch có v y thôi à!”. Ông tr l i: “Ch có v y thôi!”. Cô gái b v .

Trong lúc thi u tá Thu đang ng i ăn c m, thì cô gái tr i v i m t bà già đi phía sau . Đ n tr c c a c u tiêu, nhìn vào l đ a c m bà già nói: “Ông này, con Lan nó đem c m cho ông ăn, th mà ông còn l y đũa chích vào tay nó. Là cái gì v y? Điều kh c gia Nguy n Thanh Thu c i nói: “V y mà cũng không bi t”. Nghe v y bà c phàn nàn: “Ông làm k quái quá ai mà bi t đ c”. B h i đ n nhi u câu, Thi u tá Thu nói nh : “ Là yêu đ y!”. Nghe nh v y ng i con gái tên Lan đ m t th n thùng, v i v quay l ng b đi.

Qua ngày hôm sau, cô gái tên Lan lúc đem c m đ n cho điều kh c gia Thu, cô nh nh và tha thi t nói: “Anh Thu à! Em khuyên anh, anh thôi đ ng có “anh hùng” n a. Nh v y, thi t thòi cho anh l m anh có bi t không? Chúng nó đã tha ch t cho anh đ y!” R i cô nói ti p, gi ng run run: “Em th ng m y anh sĩ quan c i t o các anh l m. K t nay, đ n gi c m em s đ c c th t n m đáy chén. Khi em đ a c m vào, anh hãy tìm c c th t ăn li n tr c nha! Đ đ phòng cho c em và anh không b cán b b t g p làm khó đ ”.

Thi u tá Thu c m đ ng h i: “Cô Lan! Làm sao cô bi t chúng nó tha ch t cho tôi?” Cô gái kh nói: “Này nhé! Anh còn nh không? Kho ng 4 gi sáng hôm đó, g n nhà b p, em th y đèn pha c a chi c xe Jeep ch y ngang. Và kho ng n a ti ng sau, có b n cán b súng ng trên vai b b vào nhà b p b o em pha cà phê cho h u ng. H k cho em nghe là đáng l có m t tù nhân b đ a đi b n.. Nh ng sau đó b ng nhiên “có l nh h i”. Nên tù nhân này đ c l i vào nh t t m th i trong m t c u tiêu c a m t tr i gia binh tr c b hoang”. Cô Lan k ti p: “Có m t l n em đón

Thi u tá Nguy n Thanh Thu m t điều kh c gia tài ba c a QLVNCH

Tác Giả: Xuân H ng

Thứ Tư:, 28 Tháng 4 Năm 2010 06:26

đ ng h i các anh đi lao đ ng ngoài r ng v h i t i sao anh ph t b n ng nh v y, thì m i ng i cho bi t vì anh là tác gi b c t ng “Th ng Ti c” t i Nghĩa Trang Quân Đ i Bi n Hòa. Nh c đ n b c t ng Th ng Ti c, em không l g i b c t ng này, vì h i đó, chi u nào em và các b n th ng hay ch i quanh g n t ng.

Điều kh c gia Thu h i cô gái: “Cô H Nai đ c bao lâu r i?” Cô Lan k l : “Cha em là b đ i VC ngoài B c, vào Nam đánh tr n b bom đ i ch t trong r ng. M em đã gánh em vào H Nai và em đã l n lên t đó”.

K đ n đó, thi u tá Thu không đ u đ c s xúc đ ng. Ông ng m ngui nói: “Cô Lan r t t n tình và t t v i tôi. Nh ng chân tình y cùng v i nh ng k ni m r t đ th ng tôi luôn trân quý. Cô là ngu n an i c a tôi trong lúc b tù đày, trong n i đau và s b t h nh c a m t đ i ng i. Tôi r t mu n tr n cho cô, nh ng không bi t đâu mà tìm. Tôi nghĩ nh ng tình c m này khó phai nh t trong đ i mình”.

N i lòng bi t t cùng ai?

Thi u tá Thu cho bi t vào th i đi m đó, kho ng tháng 8, nhi u đ i thay x y đ n v i ông. M t hôm, cán b qu n giáo g i ông lên làm vi c. Tên cán b nói: “Anh Thu, ch ng l anh mu n i mãi trong thùng s t sao? Tôi đ ngh là anh đ ng nh n mình là tác gi “chính” đã làm t ng “Th ng Ti c” mà anh ch là ng i “ph” thôi. Ng i “chính” đã v t biên đi r i. Anh vi t b n t thú nh v y, tôi s c u xét và gi m t i cho anh”. Nh ng ông đã kh ng khái tr l i: “Cám n cán b đã khuyên tôi, nh ng v i tôi tác ph m Văn hóa Ngh thu t là con đ c a mình. Sao tôi l i tr n tránh trách nhi m và đ th a cho ng i khác? Tôi không th làm nh v y đ c”.

Vài ngày sau, m t tên cán b khác đ n g p ông và ra l nh cho ông ph i làm t ng HCM đ k p ngày Qu c khánh 2/9 c a VC. Thi u tá Thu cho bi t là ông nh n l i đ ngh này, vì ông đã có ý đ nh tr n tr i. Ông nói v i cán b qu n giáo bi t, là mu n làm t ng ph i có đ đ ngh . Th là ông đ c b n tên b đ i ch v nhà đ l y đ ngh . Trên đ ng v ông xin ghé nhà m mình đ thăm bà. Đ n n i, m y tên b đ i thì ng i chuy n trò v i cô H ng em gái c a ông c a tr c. Còn ông vào nhà g p m . Hai m con g p nhau m ng r r i rít. B ng bà c nghiêm m t nói: “Thu à! Má đ con ra mà không bi t tách con sao! Con hãy ráng p trong tù thêm m t năm n a đi. N u con mà tr n, má s ch t cho con coi”. Nghe m nói nh v y, ông quá s c bàng hoàng, t nghĩ: “Tr i i! Bao nhiêu ý đ nh nhen nhúm gi đây đã tiêu tan. N i bu n tràn ng p trong lòng, vì ông s tr v giam mình trong cái thùng s t (2m x 1m) s ng s ng ngoài tr i , ti p t c ch u đ ng th i tí t kh c nghi t, s c nóng nh thiêu đ t c a mùa H , hay l nh giá c a mùa

Thị u tá Nguyễn Thanh Thu mới điều kiện gia tài ba của QLVNCH

Tác Giả: Xuân Häng

Thứ Tư: 28 Tháng 4 Năm 2010 06:26

Đông rét mät “.

Theo nhä thäa thuän là sau khi đäc vä thăm nhà và läy đäng nhä, ông sä thäc hiän điều kiện täng HCM. Tin này đäc nhanh chóng loan truyän trong träi giam. Tä đó, không biät bao nhiêu läi nguyän räa vang lên làm ông đau khổ vô cùng.

Träc khi ra länh bät ĐKG. Thu làm täng HCM, cán bä VC đã liên läc träc vä i gia đình thị u tá Thu. Chúng dàn cänh cho vä, con ông đäc đän thăm viäng đäc biät. Tuy nghèo nhäng gia đình ông cũng mua thät vät quay, bánh mì, bày biän ra đä cä nhà cùng ăn trong träi giam. Thät bät ngờ, trong tä Tin Sáng cũ dùng đä gói vät quay, thị u tá Thu nhìn thäy hình TT. Nguyễn vẫn Thị u. Ông xä m hình đó, xäp nhä cät vào túi cät. Đän ngày nän täng chân dung HCM, thị u tá Thu läi khổ cä nét cäa Täng Thäng Thị u. Ông cho biät, rät phän chän trong lòng và thäm nghĩ: “Tä mình, trí ta, ta hay, lòng ta, ta biät”.

Sau này, Nguyễn thanh Thu đäc kä läi. Mät buäi chiäu nä, trên đäng đi lao đäng vä đám tù nhân đi ngang qua nhìn thäy pho täng HCM säp đäc hoàn tät, hä có vä thích thú xäm xä: “Träi i! Täi mà xem giäng TT. Thị u quá! Giäng quá täi bây i!” Tiäng xäm xä làm mäy tên “ăng ten” chú ý. Läp täc chúng trình báo cho cán bä quän giáo hay.

Khoäng 4 giä 30 chiäu, vào thäi điäm bäc täng HCM đang đäc điều kiện gia Thu gän râu mäi đäc mät bên mép thôi, thì mät tên cán bä bäc đän häi: “Täng säp xong räi chä?” Miäng väa häi, tên cán bä nhanh tay thä vào túi áo ông läy mänh giäy báo có hình TT. Thị u. Thä là xong! Viäc bä đä bä. Điều kiện gia Nguyễn Thanh Thu läi täp täc trä vào thùng sät nhän thêm bän tháng biät giam, bä hành hä đä điäu. Täi đây, ông kiät säc, bät tänh, đäc đäa vào träm bänh xá.

Täi träm xá, ông đäc mät tù nhân khác là phi công Đä Cao Đäng, chú cäa trung täng Đä Cao Trí làm Träng träm xá, và mät sä häc trò cũ cäa ông, tä thäi còn häc trung häc Võ träng Toän, hät lòng cäp cäu. Nhä väy, ba ngày sau ông mäi tänh läi. Väi tình träng säp chät, da bäc xäng, điều kiện gia Nguyễn thanh Thu đäc VC tha cho vä vä i gia đình kä tä đäy.

Hoài bão không nguôi

Thị u tá Nguyễn Thanh Thu mới điều kiện gia tài ba của QLVNCH

Tác Giả: Xuân Häng

Thứ Tư, 28 Tháng 4 Năm 2010 06:26

Điều kiện gia Nguyễn Thanh Thu cho biết ông từ VC 8 năm. Sau khi từ về, ông tìm mọi cách để vượt biên ra nước ngoài. Ông nghĩ rằng qua bên Mỹ ông sẽ có cơ hội thực hiện những mong muốn của đời mình. Đó là, dùng lợi tức từ “Thống nhất Tiềm” nộp quê hương thế hai. Nhưng trong 15 năm sống tại Mỹ, ông không tìm ra được một nhóm quân nào giúp đỡ. Ông đành buồn bã trở về Việt Nam sinh sống. Ông cảm thấy cô đơn và mệt mỏi của mình. Nhưng, ông vẫn hy vọng một ngày nào đó sẽ thực hiện được, nên hàng ngày ông cố gắng tập thể thao để tinh thần và thể xác không suy nhược.

Điều kiện gia Nguyễn Thanh Thu cho biết, khi còn ở Mỹ ông đã có hân hạnh gặp gỡ TT. Nguyễn Văn Thiệu khi TT. Thiệu từ Boston đến Nam Cali thăm viếng và nói chuyện với đồng bào tại quê nhà. Trong những buổi gặp gỡ của một người bạn của thị u tá Thu sắp xếp hàng xóm đến gặp nhà điều kiện. Khi gặp thị u tá Thu, TT. Thiệu vẫn vui vẻ hỏi thăm: ‘Anh Thu có khỏe không? Tôi nghe nói trong tù anh đã làm những tội gì không?’ Điều kiện gia Thu xúc động cho biết, là ông rất ngạc nhiên khi TT. Thiệu bắt gặp hỏi như vậy. Ông đã hỏi thăm TT. Thiệu: “Làm sao tình thế biến đổi được?” TT. Thiệu nở nụ cười hiền hòa: “Làm sao tôi không biết được”. Giây phút gặp gỡ quá ngắn ngủi. Sau đó, với tình thế như VNCH với vĩ đại gia đình bào ra phi trường trở về Boston cho kịp chuyến bay.

Khi nhắc tới TT. Nguyễn Văn Thiệu, thị u tá Thu mang nhớ về dĩ vãng xa xưa. Vì đó là kỷ niệm mà trong đó có những tác phẩm nghệ thuật ông tạo hình, như số giấy của những người Thiệu.

Thị u tá Thu cho biết sau 3 tháng khi từ những Thống nhất Tiềm được khánh thành ở Nghĩa Trang QĐ Biên Hòa, TT. Nguyễn Văn Thiệu đã tổ chức một bữa tiệc khoản đãi tại Dinh Độc Lập, và đã mời điều kiện gia Thu đến dự. Trong khi trò chuyện với ĐKG. Thu, TT. Thiệu chỉ nhìn những khuôn mặt trẻ của Dinh Độc Lập, và nói muộn làm một buổi những gì đó.

Kể đến đây, ĐKG. Thu không nén được xúc động và thành thật nói: “Trông TT thật tội nghiệp với vẻ buồn lo của ông”. Trước mặt một chút, TT. Thiệu nói với điều kiện gia Thu: “Anh nghĩ xem, xem mình đang ở trong tình trạng chiến tranh. Những lính thì đang sống, chết ngoài tiền tuyến. Biết những Thống nhất Tiềm đến tại Nghĩa Trang QĐ đã tạm yên. Nhưng, tôi nghĩ mình còn phải làm thêm một cái gì đó nữa, để giáo dục mọi người... Xin lỗi, những dân nhi đồng khi cũng thấy với cuộc chiến nên tôi muốn có một tác phẩm gây ý thức trong lòng người dân. Là dù đang chiến tranh, nhưng chúng ta cũng biết xây dựng, và biết “TỔ LỢI CÁNH SINH”. Chỉ hoàn toàn trông cậy vào việc trên cũng phải tiến tới. Anh Thu, anh nghĩ sao? Anh có thể trình một án nội ý tôi về trình bày không?”

Thị u tá Nguy n Thanh Thu m t điều kh c gia tài ba c a QLVNCH

Tác Giả: Xuân H ng

Thứ Tư, 28 Tháng 4 Năm 2010 06:26

Sau khi nghe TT. Thị u bày t tâm s trên. Cũng nh l n tr c, điều kh c gia N.T.T xin T ng Th ng tu n l đ làm vi c. Và sau m t tu n, ông đã làm xong 7 b n v v d án v i đ tài có tên Đ c Mùa. Đ c Mùa là hình nh “Cô gái ôm bó lúa” v a m i g t đ đi n t s trù phú c a nông nghi p mi n Nam.

Điều kh c gia Thu đã làm m u b c t ng Đ c Mùa cao 2m. Nhìn b c t ng cô gái ôm bó lúa v i g ng m t h n h , hãnh đi n v i công s c mình đ ra b ng nh ng gi t m hôi, khi n ng ta hình dung ra s giàu m nh c a m t n c phát tri n nh nông nghi p.

Theo điều kh c Thu b c t ng Đ c Mùa, nói lên s c s ng trù phú c a đ ng b ng sông C u Long v i chín mi ng R ng phun n c. Do đó, tác ph m này còn có tên là “C u Long Đ c Mùa”.

Khi nhìn b c t ng m u Đ c Mùa v i ý nghĩa c a nó, TT Thị u ch p thu n ngay. D án t ng Đ c Mùa đ c th c hi n b ng đ ng v i t ng cô gái cao 9m, b 3m. Kinh phí đ trù là 45 tri u đ ng.

Tuy đã ch p thu n, nh ng v i s ti n khá l n đã khi n TT. Thị u không tránh kh i lo nghĩ trong khi chi n tranh m i ngày càng leo thang. R i cu c chi n Mùa Hè Đ L a kéo đ n. M i chi phí đ u ph i u tiên hàng đ u cho ngân sách Qu c Phòng. Th nên d án Đ c Mùa ph i đành gác i và không đ c hoàn thành theo mong c c a TT. Nguy n vẫn Thị u.

Điều kh c gia Nguy n Thanh Thu ng m ngui nói: “Tuy t ng Đ c Mùa không đ c ra m t ng i dân mi n Nam, nh ng quá trình d án cũng đã th hi n đ c cung cách c a TT. Nguy n Văn Thị u – m t nhà lãnh đ o luôn quan tâm đ n s hy sinh c a Quân Đ i, và tinh th n m t n c t l c, t c ng”.

T ng m u Đ c Mùa cao 2m đ c TT. Thị u ch p thu n t 1971, đ n nay 2009 v n còn t i nhà c a điều kh c gia Thanh Thu. G n đây nh t vào năm 2006, dù đã 73 tu i ĐKG. Thu v n kh c thêm t ng “Cô Gái Đ c Mùa” th t s ng đ ng. Đây là hình nh cô gái v i chi c nón lá, ôm bó lúa t a vào vai. Đ c Mùa hay Cô gái Đ c Mùa, ki u nào cũng đ y ý nghĩa và đ p v n toàn. Ông qu th t không nh ng là thiên tài ngh thu t, mà ông còn là m t chi n sĩ yêu n c n ng n.

Thị u tá Nguy n Thanh Thu m t điều kh c gia tài ba c a QLVNCH

Tác Giả: Xuân H ng

Thứ Tư: 28 Tháng 4 Năm 2010 06:26

Cu i cùng, điều kh c gia Thu cho bi t, đ n nay ông v n còn bản khoản v m t tr ng h p mà ông nghĩ là h i b t th ng. Ông nói cách nay vài năm, có m t ng i i bên M v t x ng là m t ông cha đã tu xu t tên là Vũ văn Hoàng tu i trên 70 m i. Ông Hoàng cho bi t đã c i táng đ c 18 ngàn ng i m t i t nh Bình D ng, cũng nh đã giúp đ r t nhi u cho th ng ph bnh. Ông Hoàng nói là mu n cùng v i ông t o đ ng l i b c t ng “Th ng Ti c” cho nh ng ph n m v a đ c trùng tu. Nghe nh v y, ông r t m ng r vì đó là đi u ông ôm p t lâu. Sau m t tháng g p g b àng b c, ông Hoàng có h a khi tr v M s báo cho ông bi t đi n ti n công vi c mà hai ng i mu n th c hi n. Nh ng, công vi c không đi đ n đâu và nhi u năm trôi qua ông không còn liên l c đ c v i ông Hoàng n a.

Điều kh c gia tài ba c a QLVNCH nói r ng, ông mong khi Xuân H ng v M s nói cho ng i Vi t h i ngo i bi t đ c ý nguy n c a ông. Là ng i có qu c t ch M , ông lúc nào cũng s n sàng tr qua b t c qu c gia nào đ th c hi n b c t ng Th ng Ti c. Ông còn tâm s , t tu i 75, nh ng ông ráng s ng đ m t ngày nào đó xây đ ng l i tác ph m Ti c Th ng vì theo ông tác ph m này, không th mai m t trong hoàn c nh chính tr “kh n n n”, là mi n Nam b c ng chi m vào tay b o quy n Vi t C ng nh hi n nay.

Mùa hè B c Cali 8/2009